Adviesaanvraag college aan dagelijks bestuur

Invullen door directie:

Onderwerp adviesaanvraag:	Atelier en Broedplaatsenbeleid 2023 - 2026
Portefeuille:	Kunst en Cultuur
Directie:	Economische Zaken en Cultuur
Datum behandeling staf WH	13-11-2023
Datum adviesaanvraag:	14-11-2023
Deadline ontvangst advies:	9-1-2024
Advies mailen naar:	m.braamhaar@amsterdam.nl
Meegestuurde stukken:	• Concept Atelier en Broedplaatsenbeleid 2023 - 2026;
Heeft er consultatie vooraf plaatsgevonden?	Het concept beleid is twee maal behandeld in het portefeuillehoudersoverleg

Invullen door stadsdeel:

Stadsdeel:	Noord
Procesbegeleider:	Anita Jolink (programmanager kunst en cultuur) Benny van der Plank (projectleider kunst en cultuur)
Datum weekstart/staf:	4 december 2023
Datum stadsdeelcommissie:	20 december 2023
Datum dagelijks bestuur:	9 januari 2024
Registratienr. (optioneel):	...

Over gevraagde adviezen: Conform de Verordening stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022:

- (art. 12, lid 1) betrekt college en BM het DB bij voorbereiding van stedelijke kaders als deze kaders betrekking hebben op taken en bevoegdheden van DB of DB een rol krijgt in uitvoering van die kaders, of
- (art. 12, lid 2) als college of BM voornemens is over stedelijke kaders besluit te nemen of voornemens is ander besluit te nemen waarbij belangen van een of meer stadsdelen zijn betrokken, in ieder geval bij vaststellen van bestemmingsplannen, wint college of BM bij DB advies in.

DB legt deze adviezen voor aan SDC (art. 19).

Bij besluitvorming maakt DB inzichtelijk wat advies van SDC is en hoe eventuele voorstellen of moties als bedoeld in art. 30, lid 3, zijn verwerkt. DB neemt advies van SDC over indien is vastgesteld met meerderheid van stemmen en past binnen stedelijke en budgettaire kaders. DB kan uitsluitend schriftelijk met zeer zwaarwegende redenen afwijken van advies of voorstel van SDC. (art. 19, lid 5) Als standpunten van stadsdeelcommissieleden bij uitbrengen van advies uiteenlopen, worden in advies standaard alle verschillende standpunten binnen commissie kenbaar gemaakt. (art. 30, lid 5)

Adviesvraag college

Formuleer hier de vraag aan het dagelijks bestuur

1. Heeft u gebiedsgerichte opmerkingen of aanvullingen op of naar aanleiding van de het voorgenomen Atelier en Broedplaatsenbeleid als het gaat om potentiële of gewenste locaties van broedplaatsen?
2. Heeft u gebiedsgerichte opmerkingen of aanvullingen op de het voorgenomen Atelier en Broedplaatsenbeleid als het gaat om potentiële of gewenste profielen / doelgroepen van broedplaatsen?

Conceptadvies DB:

Het dagelijks bestuur formuleert hier -indien van toepassing- t.b.v. de stadsdeelcommissievergadering een conceptadvies

Het DB kan zich vinden in nieuwe Atelier- en Broedplaatsenbeleid en onderstreept het belang van voldoende permanente plekken en betaalbare ruimten voor kunstenaars. Daarnaast sluit het DB zich aan bij de ambities om broedplaatsen toegankelijker te maken en de verbinding met de buurten te stimuleren en te versterken. Broedplaatsen kunnen een belangrijke sociale bijdrage leveren aan het bereikbaar maken van kunst en cultuur op wijk- en buurtniveau. Het DB vindt het belangrijk dat elke inwoner van Noord toegang moet hebben tot kunst en cultuur.

De enorme druk op de ruimte in Noord in combinatie met de rafelranden en tijdelijke broedplaatsen die zullen verdwijnen vanwege de gebiedsontwikkeling vragen om een meerjarenaanpak in samenhang met het nieuwe Kunstenplan, de Uitvoeringsagenda Nachtcultuur en het Strategisch Huisvestingsplan Kunst en Cultuur.

Het stadsdeel vraagt bijzondere aandacht voor de tijdelijke broedplaatsen De Ceuvel, Modestraat, Treehouse NDSM en de vrije ruimte van Het Groene Veld die allen op korte of lange termijn moeten plaatsmaken voor nieuwe ontwikkelingen. Het verdwijnen van deze broedplaatsen zal het aantal beschikbare ateliers voor kunstenaars in Noord flink doen afnemen. Van bestaande tijdelijke broedplaatsen die ook een belangrijke buurtfunctie hebben, is het gewenst dat deze bij herontwikkeling in het gebied behouden blijven zodat het sterke opgebouwde bestaande sociaal-culturele netwerk behouden blijft.

1. *Heeft u gebiedsgerichte opmerkingen of aanvullingen op of naar aanleiding van de het voorgenomen Atelier en Broedplaatsenbeleid als het gaat om potentiële of gewenste locaties van broedplaatsen?*

In het stadsdeel staan veel tijdelijke culturele voorzieningen en broedplaatsen onder druk vanwege de gebiedsontwikkeling. Voor de gebieden waar de plannen nog niet vastliggen, liggen ook goede kansen om nieuwe ateliers en broedplaatsen te realiseren. Het stadsdeel ziet hier ook belangrijke kansen om deze in combinatie te ontwikkelen met andere maatschappelijke voorzieningen, zoals buurtkamers.

Het Hamerkwartier wordt getransformeerd naar een gemengd woon- en werkgebied met creatieve en productieve bedrijvigheid. Hier bevinden zich diverse tijdelijke culturele voorzieningen (o.a. nachtcultuur) die de levendigheid in het gebied vergroten. In het Hamerkwartier liggen goede kansen om nieuwe ateliers en broedplaatsen toe te voegen in combinatie met de huidige culturele voorzieningen die reeds aanwezig zijn. Aandachtspunt hierbij is dat de opgebouwde culturele infrastructuur met bijbehorend netwerk niet verloren gaat en straks ook bij de nieuwe ontwikkelingen behouden kan blijven en verder wordt versterkt. Het biedt kansen voor bewoners van omliggende buurten voor het vergroten van de betrokkenheid bij het gebied, het gevoel van eigenaarschap en om het artistieke en creatieve potentieel te verwezenlijken. Kansen liggen er ook om lokale verbindingen met de aanwezige maatschappelijke organisaties verder te versterken. Nieuwe broedplaatsen kunnen hierbij een belangrijke verbindende rol spelen.

Centrumgebied Amsterdam Noord rondom het Buikslotermeerplein en Station Noord is volop in ontwikkeling. In het gebied worden duizenden nieuwe woningen met voorzieningen toegevoegd. Ook hier liggen er goede kansen om ateliers en broedplaatsen toe te voegen aan de nieuwe ontwikkelingen.
In de nieuwe wijk Elzenhagen Zuid is een nieuwe broedplaats voorzien in combinatie met een buurtkamer. Deze komt in de nog te ontwikkelen Noordbuurt van Elzenhagen Zuid.
De Modestraat op het Buikslotermeerplein is jaren geleden als broedplaats begonnen en heeft inmiddels op sociaal- en cultureel gebied een belangrijke buurtfunctie. De broedplaats heeft een groot netwerk in de buurt opgebouwd en buurtbewoners weten de Modestraat goed te vinden. De Modestraat functioneert tevens als soort van buurtkamer en heeft een actieve culturele programmering. Vanwege de gebiedsontwikkeling zal de Modestraat naar elders moeten verhuizen. Het stadsdeel ziet graag dat de Modestraat vanwege de sterke verbindende sociaal-culturele functie voor het gebied behouden blijft en in de nieuwe ontwikkelingen wordt meegenomen.

In De Banne vinden momenteel diverse ontwikkelingen plaats en wordt er onder meer voorzien in een nieuw cultureel centrum van de Rietwijker. In deze nieuwe broedplaats komen naast de theaterzaal ook ateliers voor kunstenaars. De huidige Rietwijker met theater en ateliers wordt gesloopt als het nieuwe cultureel centrum is gerealiseerd.

Op de NDSM-werf bevinden zich vele ateliers voor kunstenaars. De NDSM loods is een permanente broedplaats en ook de Y-helling en de X-helling die momenteel gerenoveerd wordt is permanent bestemd voor creatieve bedrijvigheid en ruimtes voor kunstenaars.
De broedplaatsen Treehouse NDSM en MACA zijn tijdelijk en lopen op de wat langere termijn af. Treehouse heeft ruim 100 ateliers waar ook veel muzikanten een studio hebben en heeft ook een paviljoen van 100 m^2 waar evenementen als concerten, workshops en exposities plaatsvinden. De afgelopen paar jaar is ook de samenwerking met Tuindorp-Oostzaan opgezocht en vinden er activiteiten met de buurt plaats. Het stadsdeel streeft er naar om broedplaatsen als MACA en Treehouse NDSM te behouden in het gebied.

In de Buiksloterham moet broedplaats De Ceuvel plaatsmaken voor nieuwe ontwikkelingen. Het stadsdeel ziet graag dat het deel met de ateliers dat moet verdwijnen elders terugkomen in Noord en bij voorkeur in het gebied zelf.

Het stadsdeel ziet ook kansen voor nieuwe ateliers en broedplaatsen op wijk- en buurtniveau. Kunst en cultuur moet voor iedereen om de hoek bereikbaar zijn en buurtgerichte culturele voorzieningen spelen hierin een belangrijke rol. Nieuwe ateliers en broedplaatsen in bijvoorbeeld vrijgekomen gebouwen kunnen een verbindende functie zijn. Met name in de gebieden waar kunst en cultuur nog niet zo goed is vertegenwoordigd, is er behoefte aan ateliers en broedplaatsen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan Tuindorp-Oostzaan, de Molenwijk en met name ook in het oostelijk deel van Noord rondom Nieuwendam en de Waterlandpleinbuurt waar relatief weinig culturele voorzieningen zijn.

Het Groene Veld behoort tot de rafelranden en vrijplaatsen die vanuit het Atelier- en Broedplaatsenbeleid wordt ondersteund. Hier is plek voor experiment en er vinden ook activiteiten met buurtbewoners plaats. Het stadsdeel vindt het belangrijk dat voor deze vrije ruimte en rafelranden zoals het Groene Veld ruimte wordt gegeven. Dit is tevens ook een wens van de stadsdeelcommissie, zoals is omschreven in de adviesaanvraag van het nieuwe Kunstenplan 2025-2028: *“Tenslotte wil de commissie pleiten om ondanks de gebiedsontwikkeling de rafelranden van Noord en tijdelijke culturele voorzieningen zoveel mogelijk te behouden en een permanent karakter te geven.”*

Haven-Stad wordt een toekomstig woon-werkgebied waar duizenden woningen en voorzieningen komen, o.a. in het gebied van het Cornelis Douwesterrein en Melkweg Oostzanerwerf. Hier liggen kansen om in een vroegtijdig stadium van de planvorming rekening te houden met nieuwe broedplaatsen en mogelijk ook in combinatie met nieuwe culturele- en maatschappelijke voorzieningen.

2. *Heeft u gebiedsgerichte opmerkingen of aanvullingen op de het voorgenomen Atelier en Broedplaatsenbeleid als het gaat om potentiële of gewenste profielen / doelgroepen van broedplaatsen?*

Kunst en cultuur moet voor iedereen bereikbaar zijn en buurtgerichte culturele voorzieningen, waaronder broedplaatsen spelen hierin een belangrijke rol. Het DB kan zich daarom ook goed vinden in het nieuwe beleid dat onder meer gericht is op het maken van toegankelijke broedplaatsen en het versterken van de verbinding met de wijken. Belangrijk hierin is ook om vanuit de broedplaatsen de verbinding te stimuleren met zowel buurtbewoners als samenwerkingen met andere culturele- en maatschappelijk instellingen in Noord. In nieuwe wijken kunnen broedplaatsen bijvoorbeeld in combinatie met een buurtkamer ontwikkeld worden.

De nachtcultuur staat vanwege de tijdelijke voorzieningen onder druk in Noord. Nachtclubs in bijvoorbeeld het Hamerkwartier zijn tijdelijk van aard en hebben geen zicht op een nieuwe locatie als ze vanwege de gebiedsontwikkeling moeten vertrekken. Het DB kan zich daarom goed vinden in het nieuwe beleid dat

stimuleren van (nacht)programmering in broedplaatsen mogelijk maakt. Bij nieuwe broedplaatsen kan dit in de programmering voor interessante combinaties tussen dag- en nachtactiviteiten zorgen.

Noord heeft veel jonge makers die er wonen en of werken en het stadsdeel ziet graag meer aandacht voor jonge makers en cultuureducatie. Met de stijgende inwonersgroei van Noord, en dus ook jonge makers, zal de vraag naar kunst- en cultuureducatie ook de komende jaren steeds groter worden. Het meer zichtbaar maken van kunst- en cultuureducatie blijft een prioriteit en broedplaatsen kunnen hierin een belangrijke bijdrage leveren. Het DB kan zich ook goed vinden in het nieuwe beleid dat broedplaatsen ruimte geeft voor kunstenaars om hun talenten te ontwikkelen.

Advies stadsdeelcommissie:
Advies van de stadsdeelcommissie aan het DB

...

Finaal advies DB:
Advies van het dagelijks bestuur aan het college van burgemeester en wethouders

...